Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/25/324554

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Convenant 2027-2030 en Meerjarenplan Bibliotheekwerk 2027-2023

Collegedatum: 11 november 2025

Kernboodschap
Vanaf 2026 zijn gemeenten wettelijk verplicht om te zorgen voor een goede bibliotheek in hun gemeente. Daarom is een nieuw convenant en een Meerjarenplan Bibliotheekwerk nodig voor de periode 2027-2030. Deze documenten zorgen voor duidelijke afspraken over samenwerking, kwaliteit, dienstverlening en bereikbaarheid van de bibliotheek.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving besluit
22-04-2025	Besloten is: de decentralisatie uitkering bibliotheekwerkwerk 2025 en 2026 in te zetten voor bibliotheekwerk, om te voldoen aan de zorgplicht; te ontvangen Rijksmiddelen per 2027 structureel toe te voegen aan bibliotheekwerk, mits het rijk daartoe besluit en het aansluit aan op het bedrag/inwoner in nieuwe convenant (Z/25/295813)
17-02-2022	Vaststelling - Convenant Uitvoering Bibliotheekwerk 2023-2026; - geactualiseerde Samenwerkingsovereenkomst. (Z/22/072618)
April 2018	Vaststelling convenant uitvoering bibliotheekwerk 2019-2022
2006	Vaststelling Subsidieverordening basisbibliotheek gemeente Druten ingaande 01-01-2007.

Toelichting
Convenant
In het huidige convenant staat dat 2 jaar voor de einddatum (31 december 2026) een begin wordt gemaakt met het nieuwe convenant. Het is gebruikelijk het convenant nog voor de gemeenteraadsverkiezingen vast te stellen. In “Samen maken we de Bieb” 2027-2030 staan afspraken tussen gemeenten en de Bibliotheek Rivierenland. Het is een voortzetting van het huidige convenant en sluit aan bij de actualiteiten. De belangrijkste veranderingen gaan over de komende zorgplicht.

Zorgplicht
De Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) verandert in 2026. De bevorderingstaak van gemeenten verandert dan in een zorgplicht. Gemeenten moeten zorgen voor (de instandhouding van) een volwaardige, toegankelijke bibliotheek in hun gemeente. De VNG stelde een voorlopig normenkader op met streefwaarden. Deze zijn gericht op inhoud, aanwezigheid, bekostiging en openingstijden van de bibliotheek. De bibliotheek is dan in staat om blijvend de juiste dienstverlening te richten op maatschappelijke opgaven en lokale vraagstukken.

Meerjarenplan
Gemeenten moeten samen met de bibliotheek een plan maken voor vier jaar. Daarbij putten de deelnemende gemeenten Rivierenland uit hun bestaande ambities en doelen. Het plan beschrijft wat de bibliotheek al deed en gaat blijven doen voor inwoners.

Zoals: hulp bij lezen en digitale vaardigheden, samenwerken met scholen en andere organisaties, bestrijden van eenzaamheid en laaggeletterdheid.
Elke gemeente is anders en kan daarbij haar eigen accenten leggen.

Waarom een nieuw convenant en meerjarenplan

- het nieuwe convenant zorgt voor duidelijke afspraken tussen gemeenten en de bibliotheek. Het bouwt voort op bestaande afspraken en sluit aan bij de nieuwe wetgeving
- vanaf 2026 zijn gemeenten verplicht om een volwaardige bibliotheek te hebben. Daarvoor moeten ze samen met de bibliotheek een Meerjarenplan maken
- beleidsadviseurs, wethouders en bibliotheekmedewerkers hebben samen gewerkt aan en ingestemd met het convenant en het plan. Ook zijn doelgroepen gehoord en er zijn klantonderzoeken betrokken
- het plan helpt bij het bereiken van maatschappelijke doelen, zoals het verbeteren van leesvaardigheid, meedoen, een leven lang leren, digitale vaardigheden en het tegengaan van eenzaamheid
- elke gemeente kan eigen keuzes maken binnen het plan. Zo is onze gemeente aangesloten bij regionale afspraken laaggeletterdheid en basisvaardigheden in de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen. Deze aanpak heeft voorrang boven die in Rivierenland verband.

Risico's en aandachtspunten

- de nieuwe wet Wsob is nog niet officieel vastgesteld door de landelijke overheid. Daarom is in het convenant opgenomen dat extra diensten alleen doorgaan als er ook geld van het Rijk komt
- verwijzingen in het convenant naar de landelijke subsidie (SPUK 2023-2024) zijn niet van toepassing op onze gemeente. Vanwege de cofinanciering en de onzekerheid over voortzetting van aangegane verplichtingen, hebben wij deze niet aangevraagd
- het is het eerste regionale plan; daarom is gebruikgemaakt van bestaande documenten en afspraken
- het is nog niet zeker of gemeenten vanaf 2027 extra geld krijgen van het Rijk Daarom zijn er geen harde financiële verplichtingen opgenomen, alleen richtlijnen
- de bibliotheek beschrijft bij haar ambities actielijnen. Daarbij wordt uitgegaan van samenwerking met scholen en andere organisaties. Dit schept verwachtingen bij de lezer. Maar er bestaan verschillen in lokale samenwerkingsstructuren. Niet alle partijen zijn betrokken geweest bij het opstellen van het plan. Ook kunnen ze autonome beslissingen nemen. Samenwerking is dus niet gegarandeerd en er moet nog verder worden afgestemd.

Gevolgen

Het aangaan van het convenant en het vaststellen van het meerjarenplan heeft geen financiële gevolgen. De structuur en wijze van financiering blijven onveranderd.

Vervolgstappen, communicatie

Het convenant wordt getekend op 20 november 2025.
Bibliotheek Rivierenland stelt daarna een persbericht op.

Geheimhouding: Niet van toepassing.